

Finansdepartementet  
Skatte- och tullavdelningen

Er referens: Fi2025/01535

Stockholm, 2025-09-10

## Remissyttrande

### **Remiss av förslag till direktiv om ändring i rådets direktiv 2011/64/EU om strukturen och skattesatserna för punktskatten på tobaksvaror**

Näringslivets Skattedelegation (NSD) lämnar synpunkter på förslaget i enlighet med vad som anges nedan.

#### **Sammanfattning av synpunkter**

- NSD är positiv till att EU har gemensamma miniminivåer och förfaranderegler avseende berörda tobaks- och nikotinprodukter.
- NSD anser att det är en stor brist att de remitterade förslagen saknar konsekvensanalys avseende påverkan på svenska förhållanden.
- NSD anser att det bör övervägas om det inte är mer ändamålsenligt om inflationsuppräknings, i likhet med som föreslås i förslaget på reviderat energiskattedirektiv, sker på basis av kärninflationen. Vidare bör det övervägas om det bör införas ett övre tak för uppräkning för att undvika alltför stora fluktuationer.
- Utöver vad som finns inom ramen för aktuell remiss, vill NSD framföra farhåga gentemot EU:s aviserade plan på att en del av intäkterna från tobaks- och nikotinskatteerna skulle tillfalla EU. NSD vill understryka att det är viktigt att Sverige upprätthåller den nationella skattesuveräniteten.

#### **Grunder för förslaget**

EU-kommissionen har lagt fram ett förslag till revidering av rådets direktiv om strukturen och nivåerna för punktskatt på tobaksprodukter och tobaksrelaterade produkter. Syftet med förslaget är att modernisera och harmonisera beskattningen

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare \* Föreningen Svenskt Näringsliv  
Svenska Bankföreningen \* Svensk Försäkring \* Fastighetsägarna Sverige**

Kansli: Postadress 114 82 Stockholm, Besöksadress Storgatan 19  
Telefon 08/553 430 00, Telefax 08/553 430 99

inom EU, i syfte att stärka den inre marknaden, förbättra folkhälsan och motverka illegal handel. Det nuvarande direktivet anses ha blivit alltmer otillräckligt i takt med att nya produkter har introducerats på marknaden, såsom elektroniska cigaretter, uppvärmd tobak och nikotinvätskor, vilka i dagsläget inte omfattas av enhetliga skatteregler inom EU. Det bruna svenska snuset omfattas varken av nuvarande eller föreslagna tobaksskattedirektiv.

Förslaget innebär att följande nya produktkategorier inkluderas i direktivets tillämpningsområde:

- Elektroniska cigaretter (e-cigaretter)
  - Både med och utan nikotin
  - Skatt föreslås baseras på nikotinmängd (mg) eller volym vätska (ml)
- Nikotinvätskor (e-vätskor)
  - Vätskor som används i e-cigaretter
  - Inkluderar även nikotinfria varianter, vilket är nytt jämfört med tidigare regler
- Uppvärmda tobaksprodukter (heated tobacco)
  - Produkter där tobak värms upp men inte förbränns
  - Skatt föreslås baseras på tobaksinnehåll eller vikt
- Tobaksfria nikotinprodukter
  - Exempel: vitt snus, nikotinpåsar
  - Dessa har tidigare inte omfattats av EU:s punktskatter
  - Skatt föreslås per viktenhet
- Råtobak och halvfabrikat
  - Tobak som inte är färdigställd för konsumtion
  - Inkluderas för att förhindra skatteundvikande genom hemmatillverkning
- Nikotinfria e-vätskor
  - Även om de inte innehåller nikotin, föreslås de omfattas av skatt
  - Motiveras av att de används i samma konsumtionsmönster som nikotinprodukter

Genom att införa minimiskattenivåer för dessa produkter vill kommissionen förhindra att de blir ett billigare alternativ till traditionella tobaksvaror, särskilt bland unga konsumenter. För e-cigaretter föreslås en minimiskatt per milliliter vätska, vilket är en nyhet i EU-sammanhang. För traditionella tobaksprodukter, såsom cigaretter, röktoak och tuggtoak, föreslås höjning av minimiskattenivåerna. Vidare föreslås skärpta definitioner av tobaksvaror och relaterade produkter för att minska gråzoner och underlätta beskattningen.

I syfte att ta hänsyn till ekonomiska skillnader mellan medlemsländer föreslås att en tredjedel av miniminivån avseende aktuella skatter justeras vart tredje år baserat på EU-statistik över medlemsstaternas köpkraft, s.k. purchasing power parity-justering. Detta ska möjliggöra en gradvis anpassning för länder med lägre inkomstnivåer, utan att skapa oproportionerliga prisökningar. Enligt förslaget ska en

inflationssuppräkning av miniminivåerna göras var tredje år med baserat på HCIP-index.<sup>1</sup>

Vidare föreslås att aktuella produkter ska omfattas av EMCS-systemet<sup>2</sup> för att stärka kontrollen och minska risken för olaglig handel och skatteundandragande.

Förslaget är en del av EU:s bredare strategi för att skapa en tobaksfri generation till år 2040, i linje med europeiska cancerplanen. Genom att höja skattenivåerna och inkludera fler produkter i regelverket förväntas konsumtionen minska, särskilt bland unga, samtidigt som medlemsländerna kan tillgodogöra sig ökade skatteintäkter.

Enligt kommissionens beräkningar kan förslaget generera upp till 13,9 miljarder euro i ytterligare skatteintäkter för alla EU-länder sammanlagt samtidigt som kostnader för vård och sjukdomsbekämpning presumeras minska.

## Synpunkter

NSD är positiv till att EU har gemensamma miniminivåer och förfaranderegler avseende berörda tobaks- och nikotinprodukter. Dock är det en stor brist att de remitterade förslagen saknar konsekvensanalys avseende påverkan på svenska förhållanden. Det måste ankomma på regeringen att tillse att de förslag som lämnas till remissinstanserna har adekvat konsekvensanalys avseende påverkan på svenska förhållanden, i annat fall förloras i stora delar syftet med remissförfarandet.

Pernilla Rendahl, professor i skatterätt vid handelshögskolan Göteborgs universitet, har konstaterat att konsekvensanalyser som görs på EU-nivå syftar som huvudregel till att lyfta fram konsekvenser för EU som helhet och att svenska intressen kan särskilja sig från gemensamma intressen på EU-nivå. Därav följer att analys av förslag till förändringar på skatteområdet med fokus på svenska intressen behöver prioriteras för att frågan om proportionalitet ska kunna bedömas på ett adekvat sätt.<sup>3</sup> Exempelvis är det relevant att det synliggörs hur föreslagna miniminivåer förhåller sig till nuvarande svenska skattenivåer som i flera fall är beräknade i olika enheter. Vidare är det relevant att se hur den illegala handeln i förhållande till Sverige påverkas, liksom påverkan på konsumtion och skatteintäkter i Sverige. Dessutom bör en analys undersöka effekter av miniminivån som föreslås uppgå till mer än 600 procent av den nuvarande skattenivån på s.k. vitt snus, vilket skulle kunna leda till oönskade substitutionseffekter till tobaksprodukter.

NSD noterar att den föreslagna inflationssuppräknings av miniminivåerna ska ske på basis av HCIP-inflationsindex som bl.a. inkluderar energi och mat. Det bör

---

<sup>1</sup> Harmonised Index of Consumer Prices, HCIP, är ett mått på inflation som används inom EU för att jämföra prisutveckling mellan olika länder.

<sup>2</sup> Excise Movement and Control System, EMCS, är ett digitalt övervakningssystem som används för att spåra varor som transporteras under punktskatteuppskov.

<sup>3</sup> Se exempelvis sid 50 i Pernilla Rehndals rapport "Den svenska beredningsprocessen och internationellt samarbete i skattefrågor" från maj 2025.

[Den svenska beredningsprocessen och internationellt samarbete i skattefrågor](#)

övervägas om det inte är mer ändamålsenligt om inflationsuppräknningen, i likhet med vad som föreslås i förslaget på reviderat energiskattedirektiv, sker på basis av kärninflationen. I förslaget till nytt energiskattedirektiv anges att justering görs på grundval av utvecklingen av det EU:s harmoniserade konsumentprisindex, exklusive energi och obearbetade livsmedel, för att minska den volatilitet som beror på energi- och livsmedelspriser. Det är önskvärt att motsvarande övervägande görs för det föreslagna tobaksskattedirektivet för upprätta gemensam standard för inflationsuppräknningar avseende punktskattepliktiga varor. Vidare bör det övervägas om det bör införas ett övre tak för uppräkning för att undvika alltför stora fluktuationer.

Utöver vad som finns inom ramen för aktuell remiss, vill NSD framföra farhåga gentemot EU:s aviserade plan på att en del av intäkterna från tobaks- och nikotinskatteerna skulle tillfalla EU. NSD vill understryka att det är viktigt att Sverige upprätthåller den nationella skattesuveräniteten.<sup>4</sup> Det är centralt att Sverige vidhåller nuvarande enhällighetskrav för Rådet vid beslut om EU-harmoniserade skatter. Den nationella rätten måste upprätthållas att varje medlemsstat själv bestämmer över skatteintäkterna som bl.a. bekostar de negativa effekter som berörda produkter har för samhället i form av exempelvis ökade sjukvårdskostnader.

## NÄRINGSLIVETS SKATTEDELEGATION

Johan Fall

Robert Lönn

---

<sup>4</sup> Se bl.a. Tidningen Näringslivets, TN, artikel [Så slår EU:s nya skatter mot Sverige "Alla varningsklockor lyser"](#) från den 1 september 2025.